
NPD KAPATMA DAVASINDA KARAR GÜNÜ

17.01.2017

Deutsche Welle (17 Ocak 2017)

Almanya'da Anayasa Mahkemesi, aşırı sağcı Nasyonal Demokrat Parti'nin (NPD) kapatılmasıyla ilgili davada kararını bugün açıklayacak.

NPD'nin kapatılmasına yönelik ilk dava 2001 yılında açılmış ve partinin yönetim kademesinde Alman istihbaratının muhbirlerinin bulunduğu ortaya çıkması nedeniyle 2003 yılında başarısızlıkla sonuçlanmıştı. Anayasa Mahkemesi o dönemde partinin kapatılması için yeterli gerekçe olup olmadığı konusuna girmeden, muhbirlerin varlığı nedeniyle davayı usulen bozmuştu.

Alman Anayasası'nın 21. maddesi, 'özgürlükçü, demokratik temel düzenin zayıflatılması ya da ortadan kaldırılması girişiminde bulunması ya da Almanya Federal Cumhuriyeti'nin temellerini tehdit etmesi' durumunda partilerin kapatılabilmesini öngörüyor. Almanya'da 1956 yılında Komünist Parti'nin kapatılması kararında Anayasa Mahkemesi, partinin düzeni yıkmak için 'faal, savaşı ve agresif' bir tutum içinde bulunduğu tespitine yer vermişti.

NPD yöneticilerinin ifadeleri mercek altında

Geçen yıl mart ayındaki sözlü duruşmada davacı eyaletler NPD yöneticilerinden çok sayıda alıntıya dikkat çekerek bu ifadelerin partinin ırkçı, antisemitist, insan onurunu aşağılayan ve antidemokratik bir tutum içinde bulunduğu kanıt olduğunu kaydetmişti. Bu kanıtlar arasında partiye ait etnik halk tanımıyla ilgili bir belgede 'Bir Afrikalı, Asyalı ya da Doğulu'nun asla Alman olamayacağı, Alman pasaportu taşımanın biyolojik genleri değiştiremeyeceği' ifadesi de yer alıyor.

NPD yöneticilerinden Jürgen Gansel'in 'Merkel Cumhuriyeti, aşağılıkların egemenliği' ifadesi ve 2000 yılında ırka dayalı seçim kampanyaları yürütülmesi tavsiyesi de kanıtlar arasında yer alıyor. Gansel, yabancıların geri gönderilmeleri talebini halk arasında popüler hale getirmek için yabancılar konusunun Müslümanlar odağında ele alınarak kışkırtılmasını istemişti.

Refah Partisi kararı belirleyici olacak

Almanya'daki NPD davasında belirleyici rolü, Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi'nin (AİHM) 2003 yılında Türkiye'den Refah Partisi'nin kapatılması konusunda verdiği karar oynayacak. AİHM, Refah Partisi kararında bir partinin sadece 'devlet için somut bir tehdit oluşturması' ve 'kapatılması yönünde acil bir toplumsal ihtiyacın bulunması' durumunda yasaklanabileceğine dikkat çekerek, 'Refah Partisi'nin uygulamalarının Türk demokrasisinin temellerini tehdit ettiğine ve iktidarı ele geçirme yönünde gerçek bir şansı bulunduğu, bu nedenle Türk Anayasa Mahkemesi'nin kapatma kararında haklı olduğuna' hükmetmişti.

NPD'nin kapatılmasına yönelik ilk girişimden sonuç alınamaması üzerine eyaletler 2012 yılında yeni bir girişimde bulunma kararı almış, 2013 yılı aralık ayında Anayasa Mahkemesi'ne başvuruda bulunmuştu. Alman federal hükümeti ve Eyalet Temsilciler Meclisi, bir önceki davadan farklı olarak bu sefer dava başvurusuna dahil olmamıştı. NPD, 'resmi makamlar tarafından anayasaya aykırı bir parti olarak gösterilip ayrımcılığa maruz kaldığı' gerekçesiyle 2016 ekim ayında AİHM'e yaptığı başvurudan sonuç alamamıştı. AİHM yargıçları, şikayetin görünür bir gerekçesinin bulunmadığına işaret ederek başvuruyu geri çevirmişti.

© Deutsche Welle Türkçe

AFP,epd/BK,BS

Kaynak/Source: